

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НУШ

*Ходорчук С.М.,
учитель початкових класів ЗЗСО №20*

*Єдиний шлях, що веде до знань – це діяльність.
Б. Шоу*

Знайомлячись із досвідом світових наукових досліджень та освітніх практик, сьогодні ми можемо з упевненістю сказати, що діяльнісний підхід – це найкращий і найдієвіший спосіб підготувати дитину сьогодні до завтрашнього життя та розвинути наскрізні вміння.

Діяльнісний підхід – це переосмислення та зміна підходів у роботі учителя від схеми «пояснив, закріпив, перевірів» до «відкритого завдання – запитання – роботи в команді – власного пошуку – обґрунтування власної думки – радості від процесу навчання й відповідальності за те, що я можу, хочу, буду, знаю і вмію.

Усі мої уроки в НУШ – це можливість для дітей самовдосконалюватися, досліджувати свої знання та застосовувати їх у різних життєвих ситуаціях, мати можливість висловитися і бути почутим.

І все це можливе тільки при реалізації ідей НУШ.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» повністю реалізує зміст освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. Уроки цього курсу я організовую таким чином, щоб види діяльності учнів задовольняли природні потяги дитини до дослідництва й висновків, конструювання, комунікації, творчості.

Ці види діяльності реалізуються через систему завдань: «відшукай зайве», «знайди схоже і відмінне», «спостерігай», «досліди», «змоделюй», «установи зв'язки», «придумай», «розіграй сценку» «розкажи другу», «знайди інформацію», «виготов газету», «організуй аукціон», «взьми участь у ярмарку».

Усе, що відбувається у житті людини, пов'язане із природою. Тому і ми з учнями починаємо дослідження із природи.

Слухаємо, як дзижчить комашка, спостерігаємо за роботою бджілки, намагаємося дістатися горизонту, насолоджуємося свіжим повітрям після дощу. А потім усе це малюємо, описуємо, складаємо історії.

Вправи, які діти досліджують сприяють розвитку критичного, логічного, творчого мислення, формують пошуково-дослідницькі уміння, розвивають спостережливість, творчу уяву, допитливість та формують позитивну мотивацію до навчання.

Діяльнісний підхід на уроках ЯДС – спосіб реалізації принципів Нової української школи, які зорієнтовані на потреби та інтереси сучасного здобувача освіти.

Уроки української мови у НУШ – це нові підходи, інструментарії, методики, що відповідають новим викликам суспільства. Реформа НУШ змінила розуміння та значення освіти для реалізації запитів здобувачів освіти у повсякденному житті. У традиційній школі головним гравцем у навчальному процесі був учитель, а у НУШ – учень. І завдання учителя організувати цей процес так, щоб діти розвивали soft skills – вміння працювати у команді та приймати правильні, виважені рішення.

Для цього я вивчаю, досліджую, впроваджую нові форми, методи, технології для реалізації діяльнісного підходу в навчанні.

Дуже цікава методика «Щоденні – 5». Її основне завдання – розвивати у дітей бажання письмово викладати власні думки, читати із розумінням.

Не менш важливою є методика сторітелінгу, за допомогою якої учень вчиться формулювати свої думки та розповідати про себе. Використання вчителем такої методики - гарний привід для учня описати свої вчинки та почуття, проаналізувати власні дії, оцінити наслідки та зробити висновки на майбутнє.

Цікава у використанні «Мнемотехніка» - техніка запам'ятовування нової інформації за допомогою спеціальних методів і прийомів. Ця техніка допомагає оволодівати зв'язним мовленням.

Метод «Асоціативний куц». Асоціація спонукає до вільного й відкритого мислення. Цю стратегію рекомендується використовувати на етапах актуалізації й рефлексії як під час групової роботи, так і індивідуально.

Часто використовуємо метод «Сенкан» - вільний вірш з п'яти рядків, що коротко описує тему.

Lego Land – це та частина освітнього середовища в класі, яка дає можливість інтеграції в навчанні. Наприклад, вивчаючи на ЯДС тему «Повітря», з лего будуємо місто, насаджуємо дерева, квіти, заселяємо його тваринами та людьми, а на уроці української мови описуємо ці історії.

«Діаграма Вена» – прийом для співставлення, порівняння, знаходження спільних рис, явищ, ознак у поняттях, образах літературних героїв, явищ природи, властивостей геометричних фігур. Представляє собою кола, що перетинаються (двох або декількох). Середина заповнюється спільними ознаками, а бічні частини – відмінними.

Вправа «Літачок». Учні роблять літачки. На крилах записують запитання для друга з теми, яка вивчається. Далі літачки запускаються. Кожен учасник гри обирає для себе літачок із запитання. Відповісти на запитання можна у колі на килимку. Таку вправу можна використати на будь-якому етапі уроку.

Вправа «Парасолька». До парасольки прикріплюємо стрічки. На кожній стрічці – приклад. Так проводимо гру «Кругові приклади». Учасники гри обирають свою стрічку, а потім називають і розв'язують свій приклад.

До інноваційних технологій організації діяльнісного підходу на уроках належить квест. Ця навчальна гра дає право керувати процесом дослідження теми уроку самим учням. Я виконую роль модератора. Водночас учні вчать розв'язувати проблеми, шукати потрібну інформацію, сприймати та

запам'ятовувати її. Квест дає можливість дітям учитися під час виконання завдань, швидко, адекватно і спільно приймати рішення, виявляти кмітливість, розвивати свої здібності.

Спостерігаю за роботою своїх дітей і розумію, що їм цікаво навчатися. Кожен урок для них – це не страх «що не вийде, що помилюся, що не знаю», а задоволення, радість пізнання, взаємодії, гри. І всі отримані знання обов'язково вони зуміють реалізувати в житті.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток особистості, на розгортання процесів самовдосконалення, насамперед шляхом засвоєння універсальних навчальних дій, уміння вчитися. Тому систематичне і методично правильно організоване застосування діяльнісного методу навчання в початковій школі розвиває навчальну діяльність, підвищує якість знань, учить проєктувати майбутню діяльність, бути її суб'єктом.

Головне в реалізації технології діяльнісного методу навчання полягає не в тому, щоб учень знав більше, а в тому, щоб він умів пізнавати, здобувати необхідні знання, уміло застосовувати їх у житті, уміти робити правильний вибір та працювати у команді.